

zaanlands lyceum

150 jaar

JUBILEUMNIEUWSBRIEF

OKTOBER 2015

2016, een bijzonder jubileum

Het Zaanlands Lyceum bestaat in 2016 maar liefst 150 jaar. Het is nu nog 2015, dat ziet u goed, maar omdat er ook dit schooljaar al volop aandacht aan wordt besteed, nemen wij met dit eerste Jubileumnummer een voorschot op wat komen gaat. Dit en volgend schooljaar organiseren wij met leerlingen, ouders, docenten, ex-leerlingen en oud-docenten talloze activiteiten. In deze Jubileumnieuwsbrief kunt u lezen wat er de komende tijd op het programma staat. In januari hoort u meer over de planning van het daadwerkelijke jubileumjaar: 2016.

Van de directie

Op 10 april 1866 werd de Hoogere Burgerschool opgericht. In 1919 werd de school omgevormd tot een Lyceum. Voor het eerst was er toen gymasiaal onderwijs in Zaandam. De school heeft dan ook een rijke historie in de Zaanse gemeenschap. Van sommige families

gaan al generaties lang de kinderen naar het Lyceum. In 1963 verhuisde de school van de Westzijde naar het monumentale pand aan de Vincent van Goghweg.

Het roemrijke verleden betekent echter niet dat de school niet met de tijd is meegegaan. Dat blijkt op dit moment misschien het duidelijkst uit het feit dat het Zaanlands Lyceum aspirant-lid is van het landelijke netwerk van zogeheten BegaafdheidsProfielScholen. In maart 2016 vindt een visitatie door dit netwerk plaats. Wij gaan ervan uit daarna volwaardig lid van dit netwerk te zijn. Begaafdheidsprofiel scholen spannen zich in het bijzonder in om een onderwijsaanbod voor meer begaafde leerlingen tot stand te brengen. Maatwerk voor leerlingen is daarbij het leidende principe. Wij zijn er dan ook trots op dat ruim honderd leerlingen een individueel onderwijstraject volgen.

Talentontwikkeling staat voorop. Zo passen wij bijvoorbeeld het onderwijs aan voor leerlingen die aan topsport doen of al lessen aan het conservatorium volgen. Het bieden van extra mogelijkheden geldt niet alleen voor de eigen leerlingen, maar ook voor de leerlingen in groep 8. Voor hen organiseert het Lyceum masterclasses. Daarnaast geven leerlingen uit 4 en 5 vwo les aan de kinderen in de diverse plusklassen van de basisscholen.

Het gaat er inmiddels dus behoorlijk anders aan toe dan in 1866.

Eugène-François de Block, *Leraar en leerlingen*, 1866

Anderhalve eeuw geleden

Een week voor de oprichting van de Hogere Burgerschool, later dus het Zaanlands Lyceum, mislukte Karakozovs moordaanslag op tsaar Alexander II. De spoorlijn tussen Groningen en Leeuwarden werd in 1866 opgeleverd, net als de eerste trans-Atlantische telegraafkabel. Alfred Nobel vond het dynamiet uit en ontketende een revolutie in de mijnbouw. Terug naar Nederland: 21.000 doden door een cholera-epidemie. In Amsterdam, dat al een waterleidingnet had, vielen nauwelijks slachtoffers. Een ramp van kleinere omvang, maar misschien ook typerend voor de negentiende eeuw: de Cornelia strandt in de buurt van Ouddorp en de bemanning roept hulp in via flessenpost. De dorpelingen vinden de overboord gegooid fles inderdaad en kunnen de opvarenden redden, op twee na.

Het was beslist een andere wereld en zoals u ziet is niet alleen het onderwijs veranderd.

Anderhalve eeuw. Als een school zo lang bestaat is het niet gek om daar uitgebreid bij stil te staan.

Schrijvers gezocht

In 2016 viert het Zaanlands Lyceum een bijzonder jubileum. 150 jaar brengen een schat aan onvergetelijke herinneringen en verhalen met zich mee. Heeft u zelf op het Zaanlands Lyceum gezeten? Deel uw mooiste, grappigste of meest ontroerende ervaringen in een column van 200 tot 400 woorden.

De columns worden (na selectie) geplaatst in deze nieuwsbrief en op de website. Alle columns worden gebundeld en uitgereikt tijdens de grote reünie in oktober 2016. Schrijft u mee?

Geef uw column een pakkende titel en sluit af met uw naam en eindexamenjaar. Stuur uw column naar s.kroon@zaanlands.nl. Ook voor vragen of hulp bij het schrijven kunt u terecht op dit e-mailadres. Deze columnactie loopt tot september 2016.

Ter inspiratie bijt oud-docent Fons Bleijendaal het spits af met zijn column:

150 JAAR

ZAANLANDS LYCEUM (1866-2016)

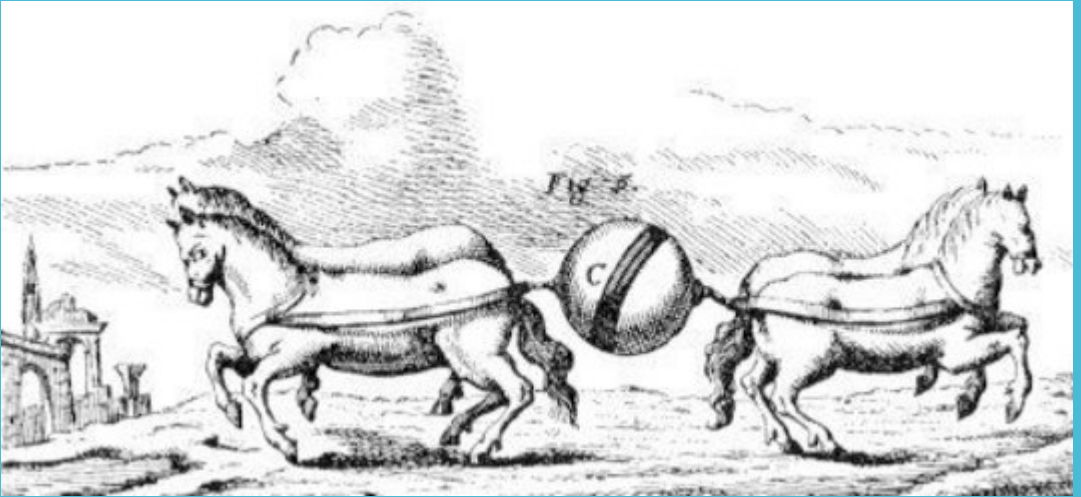
EEN TERUGBLIK

Gefeliciteerd Zaanlands Lyceum met deze hoge leeftijd. Je moet wel heel levenslustig en veerkrachtig zijn om dit te bereiken. Wijs ook. En al die wisselingen van de tijdgeest. Was het eenvoudig om je aan te passen of heb je je er al morrend bij neer moeten leggen?

Ik heb van deze 150 jaar zo'n 40 jaar als docent natuurkunde/sterrenkunde aan het Zaanlands Lyceum gewerkt en mag me dus ervaringsdeskundige noemen. Om nu het wel en wee van al mijn lessen te beschrijven voert iets te ver. Enthousiasme voor mijn vak en een goede sfeer in de klas vond ik belangrijk. Maar minstens zo belangrijk waren voor mij de Buitenschoolse Activiteiten. Niets is mooier dan met ouders en leerlingen een dagje te gaan wadlopen, Meteo-Schiphol te bezoeken, het kersverse science aan brugklasouders te presenteren of een gerenommeerd wetenschapper te lokken voor een Winterlezing aan het Zaanlands. Zo werden ook brugklassers ingewijd in de geheimen van de Large Hadron Collider te Genève en

het daar ontdekte Higgs-deeltje. En ook in de astronomie, met een beetje geluk door de lezing van oud-leerling (professor) Lex Kaper.

Ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van het Zaanlands Lyceum organiseerden we het experiment met de Maagdenburger Halve Bollen. Een zware delegatie van het Otto von Guericke Gesellschaft leverde de Halve Bollen (60 cm!) terwijl boer Brooijmans uit Zeeland voor 16 Zeeuwse trekpaarden zorgde. Ondanks *horror vacui* bleek het vacuüm sterker dan de paarden! Er was die dag ook nog een symposium met twaalf sprekers. Een topdagje!

De Europese gedachte bloeide op. Onze leerlingen maakten reizen naar Praag, Doornik, St.Petersburg, La Coruña, Stockholm, Münster, Parijs en verbleven in gastgezinnen. Heel veel docenten, leerlingen en ouders hebben ervoor gezorgd dat de uitwisselingen goed verliepen. Onvergetelijke ervaringen! Fantastisch toch, als je op een school werkt waar dit soort dingen 'gewoon' kunnen, dat er altijd mensen te vinden zijn die hun schouders zetten onder een veelheid aan activiteiten die het Zaanlands tot een gemeenschap maken waar het goed toeven is.

Zaanlands Lyceum, ik wens je de komende 150 jaar het allerbeste toe.

Fons Bleijendaal (oud-docent 1972-2013)

Het Zaanlands Lyceum, een gewilde filmlocatie

Het huidige gebouw van het Zaanlands Lyceum is al sinds 1963 ons thuis. Door de kleurrijke, lichte en stijlvolle uitstraling is het een veelgevraagde filmlocatie. De afgelopen jaren zijn hier

opnames gemaakt voor de film *Razend* van Carry Slee en verschillende series zoals *Danni Lowinski*, *Bagels & Bubbels*, *Hollands Hoop* (winnaar Gouden Kalf) en natuurlijk *Brugklas* (nominatie Gouden Stuiver).

Dit najaar wordt alweer het vierde seizoen van *Brugklas* opgenomen op het Zaanlands Lyceum, dat hiervoor is omgedoopt tot het Koning Willem Alexander College. *Brugklas* wordt gemaakt door Tuvalu Media in opdracht van AVROTROS.

Brugklas is de eerste scripted-reality jeugdserie in Nederland, waarin een vaste groep leerlingen wordt gevolgd tijdens het eerste jaar van de middelbare school. Het programma is bestemd voor schoolgaande kinderen, met herkenbare en aangrijpende verhalen. De leerlingen hebben de basisschool net achter zich gelaten en zitten nu in de brugklas van het Koning Willem Alexander College. Ze beginnen aan een nieuwe fase in hun leven. Ze moeten nadenken over hun toekomst en keuzes maken die de rest van hun leven beïnvloeden. Vanaf begin 2016 is het vierde seizoen van *Brugklas* te zien op NPO 3 Z@pp. Kijk ook eens op hun [YouTubekanaal](#).

In september zijn er opnames gemaakt voor een commercial van Unox, uitgevoerd door regisseur Michael Wong van productiemaatschappij Bonkers, die al eerder prachtige filmpjes heeft gemaakt. Het regende flink, maar dat was juist de bedoeling voor deze herfstcommercial. Omdat je echte regen op film niet goed ziet, werden er ook nog regenmachines ingezet, weer een nieuwe ervaring voor onze school. Deze commercial wordt vanaf eind oktober uitgezonden.

150 jaar Brugklas

Klas 1 en 2 maken in de activiteitenweek eind maart een zeer bijzondere film, gebaseerd op de populaire tv-serie *Brugklas*. Elke klas werkt aan een eigen scène, die zich afspeelt in een jaartal tussen 1866 en 2016. In 150 jaar zien we kleding, klaslokalen, lesmethodes en muziek veranderen, maar puberproblematiek is van alle tijden...

Deze grootse productie maken we in samenwerking met de makers van *Brugklas*. Leerlingen krijgen een kijkje in de wereld van casting, scripted-reality, set-dressing, regie, productie en montage. Elke klas levert acteurs, figuranten, stylisten en producenten. De groepen worden geïnspireerd en begeleid door professionals. De film gaat in première op 8 april, tijdens de officiële startviering van het jubileumjaar. Voor de leerlingen is er een sneak-preview op donderdag 7 april.

De organisatie van dit project is in volle gang, meer informatie volgt.

Nacht zonder Grenzen

In navolging van de *Nacht van de Poëzie*, organiseren twee leerlingen van het Zaanlands Lyceum dit jaar de *Nacht zonder Grenzen*. Op vrijdagavond 27 november staan de deuren van de school open voor een groot cultureel evenement voor het goede doel War Child. Deze Nacht zonder Grenzen wordt georganiseerd door Jeremy Smit (6 vwo) en Valerie Lai (5 vwo). Het belooft een spetterende avond te worden met muziek, zang, dans, kunst en verrassende activiteiten. Ook ouders zijn van harte welkom op deze feestelijke benefietavond met 'grenzen' als centraal thema. War Child is een organisatie die probeert zoveel mogelijk kinderen in conflictgebieden te helpen hun oorlogservaringen te verwerken door hen bescherming, psychosociale hulp en onderwijs te bieden. Ze proberen ervoor te zorgen dat deze kinderen in een veilige omgeving samen kunnen bouwen aan een vreedzame toekomst. Een geschikte organisatie om geld voor in te zamelen.

Haakathon

Eén van de acties die wordt georganiseerd is de *haakathon* (haakmarathon). Op zaterdag 14 november bent u van harte welkom op het Zaanlands Lyceum om van 10:00 - 17:00 samen met andere hakers en haaksters vissen te haken. Vissen zijn voor ons het symbool van grenzeloosheid. De gehaakte vissen worden verwerkt in zelfgemaakte telefoonhoesjes die tijdens de Nacht zonder Grenzen worden verkocht.

Mocht u mee willen haken maar niet de mogelijkheid zien de hele zaterdag aanwezig te zijn, ook voor een paar uurtjes bent u natuurlijk van harte welkom! Tijdens de haakathon zullen in ieder geval drie hulpvaardige docenten van het Zaanlands Lyceum aanwezig zijn die goed kunnen haken. Ook beginnende haaksters en vingerhaaksters zijn daarom van harte welkom. De school sponsort het haakgaren en zorgt voor koffie, thee, frisdrank en koekjes. Als u zelf haaknaald nr. 3 tot u beschikking heeft, verzoeken wij u vriendelijk om deze mee te nemen.

Aanmelden kan door contact op te nemen met Anita Tol via a.tol@zaanlands.nl. Ook voor vragen kunt u haar via dit mailadres bereiken. We hopen u natuurlijk te mogen verwelkomen op 14 november en een mooi bedrag op te halen voor War Child!

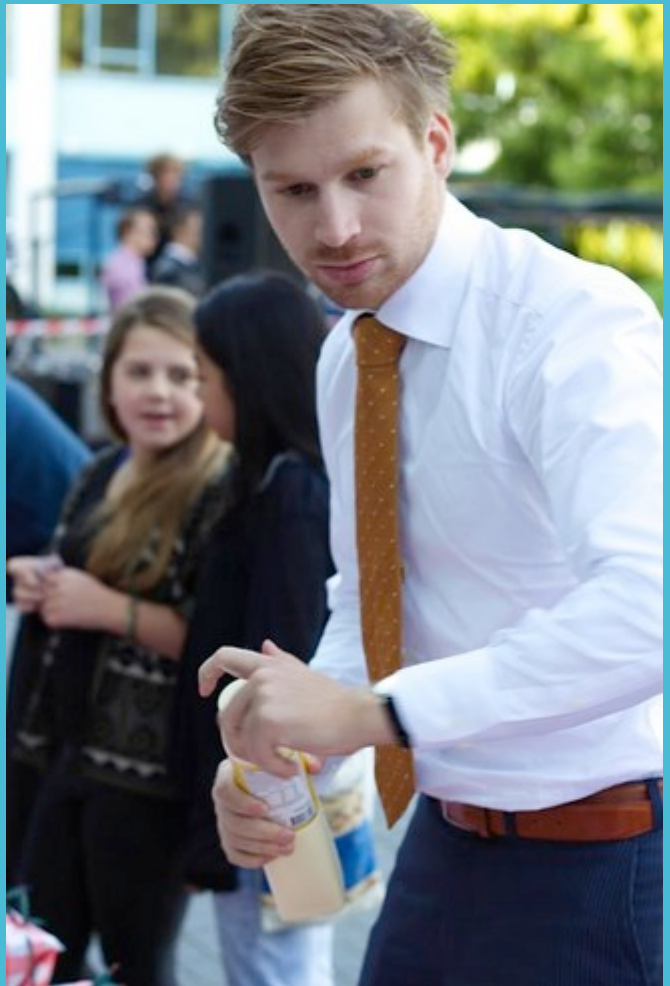
Groot Zaanlands Dictee 2015

Op woensdag 16 december schrijven bovenbouwleerlingen en docenten live mee met de uitzending van het Groot Dictee der Nederlandse Taal. Al een aantal jaren een gezellige avond, waar serieus gestreden wordt om de minste fouten en daarmee de winst: de wisselbeker van het Groot Zaanlands Dictee. Ook de onderbouw wordt uitgedaagd. De beste spellers uit elke klas worden uitgenodigd om samen met een ouder of verzorger mee te schrijven met het onderbouwdictee, voorafgaand aan het Groot Dictee. De voorrondes voor deze finale vinden plaats in de lessen Nederlands. De finalisten strijden tijdens het dictee tegen hun ouders en kunnen een waanzinnig grote wisselbeker winnen. Alvast oefenen? Bezoek dan eens de website van het [Groot Dictee](#) of verbeter uw spelvaardigheid [hier](#).

Prijs voor de Onderwijsjournalistiek

Johannes Visser is meer dan alleen docent Nederlands op het Zaanlands Lyceum. Zo geeft hij leiding aan de redactie van onze schoolkrant *Prometheus* en hij is een drijvende kracht achter de Boekenclub en de toneelvoorstellingen die de school op de planken brengt. Bovendien schrijft hij artikelen over onderwijs voor [De Correspondent](#).

Met zijn bijdragen voor dit online journalistiek platform dong hij vorig jaar al mee naar de Prijs voor de Onderwijsjournalistiek, maar dit jaar heeft hij die prijs ook daadwerkelijk gewonnen. Zijn inzending bestond uit een dossier met meerdere artikelen over 'de excellente leerling' en diens positie in het Nederlandse onderwijs. Het Zaanlands spant

zich, zoals u heeft kunnen lezen, behoorlijk in voor excellente leerlingen, wat niet op alle

scholen vanzelfsprekend is. Gelukkig hebben we dus ook excellente docenten in huis.

Wilt u meer weten, wat hij won bijvoorbeeld, lees dan het [artikel\(tje\)](#) van Het Noordhollands Dagblad.

Nieuwe docenten

Nicolette Kooter (aardrijkskunde)

Na acht jaar op een andere school te hebben lesgegeven, heb ik een tijdje in het bedrijfsleven gewerkt. Dit schooljaar heb ik ervoor gekozen om op het Zaanlands Lyceum te komen werken. Naast het lesgeven ben ik bezig met een studie Special Educational Needs (speciaal onderwijs). In de toekomst hoop ik het geleerde verder in de praktijk te brengen. Ik vind de sfeer op school erg goed en geniet van alle bijzondere momenten die ik met de

leerlingen meemaak.

Chris Veldwijk (Engels)

Hoi, ik ben Chris Veldwijk uit Amsterdam. Voordat ik op het Zaanlands kwam, heb ik vijf jaar gewerkt op het Murmelliusgymnasium in Alkmaar. Omdat ik mij breder wilde oriënteren in het onderwijs en wel zin had in een nieuwe werkomgeving, ben ik van school veranderd. En, so far, so good, moet ik zeggen! Naast lesgeven doe ik aan sport; een beetje bodypump om gespierd te worden, en bij goed weer ga ik fietsen of skaten. In mijn vrije tijd knip ik ook vaak mensen (ik ben een tijdje kapper geweest), voor mij een belangrijke creatieve uitlaatklep. In het weekend geniet ik het meeste van de natuur (lekker de stad uit) en van afspreken met vrienden. Maar ik doe ook gerust een avondje 'binge-watching', oftewel Netflixen. In de toekomst zou ik wel iets meer met vakdidactiek willen doen, bijvoorbeeld als vakdidacticus op een lerarenopleiding. En dan koop ik een huis met een tuin, ga ik mijn eigen groenten verbouwen en schrijf ik een boek. Bij voorkeur in de tuin.

Tom de Jong (Engels)

Hoi allemaal! Ik ben Tom de Jong, docent Engels, 24 jaar, en net afgestudeerd. Naast mijn laatste jaar stage heb ik dus geen verdere werkervaring in het onderwijs. Ik ben hier vlak voor aanvang van het schooljaar aangenomen en ben tot zover ontzettend tevreden op het Zaanlands. Ik hoop de komende jaren flink wat ervaring op te doen. Ik zie wel wat er verder op mijn pad komt. Als ik niet aan het werk ben, hou ik van reizen, lezen, uitgaan met vrienden en, af en toe, even

helemaal niks doen. Tot slot: wat is mijn levensmotto? Hoe cliché het ook mag klinken, het belangrijkste vind ik dat je elke dag geniet. Dit lukt natuurlijk lang niet altijd, maar het is wel een goed streven. Carpe diem!

Herinrichting Vincent van Goghweg

Toen het huidige gebouw van het Zaanlands Lyceum begin jaren '60 werd opgeleverd, is ook de Vincent van Goghweg ingericht. Zo'n 50 jaar later is de weg aan een opknappbeurt toe. Bij de gemeente Zaanstad bestaan al enige tijd plannen voor een herinrichting van de Vincent van Goghweg. Het besluitvormingsproces rond deze plannen is vrijwel afgerond, zo heeft de gemeente ons laten weten. De bijbehorende werkzaamheden starten in januari en worden in de maand mei afgerond. Er wordt voor gezorgd dat de school altijd bereikbaar is, maar van enige overlast zal zo nu en dan sprake zijn. Wij vragen daarvoor uw begrip.

Busonderneming Connexxion heeft de gemeente laten weten dat met ingang van december 2015 de bushaltes op de Vincent van Goghweg worden opgeheven. Voor meer informatie over de herinrichting kunt u terecht op de [website van de gemeente](#).

Voorafgaand aan de bovengenoemde werkzaamheden worden in de herfstvakantie alle bomen die nu langs de Vincent van Goghweg staan gekapt. Veel bomen zijn oud en ziek. Afgelopen zomer leidde dat nog tot schade. Daarom is uiteindelijk tot kap besloten. In het herinrichtingsplan is voorzien in het aanplanten van nieuwe bomen, maar sommigen zullen het oude straatbeeld toch missen.

Stormschade op de Vincent van Goghweg

Buitenschoolse Activiteiten

Voor het 47e jaar op rij gaat het buitenschoolse activiteitenprogramma van start. Elk jaar probeert de commissie Buitenschoolse Activiteiten (BuAc) een gevarieerd aanbod van interessante activiteiten samen te stellen en te organiseren. De BuAc-commissie is meer dan 30 jaar in de zorgzame handen geweest van Cees Stoffels. Honderden cursussen en lezingen heeft Cees georganiseerd, waarbij hij zelf ook enkele lezingen voor zijn rekening heeft genomen. Duizenden leerlingen en ouders hebben met veel plezier aan zijn Buitenschoolse Activiteiten meegedaan. Helaas heeft Cees zijn werkzaamheden voor het Zaanlands moeten staken en dit betekent dat bij de BuAc een monument is weggegaan. Wij danken Cees hartelijk voor de prachtige herinneringen, de vele ideeën, de oneindige energie en de enorme hoeveelheid tijd die hij in de BuAc heeft gestoken.

Na de herfstvakantie beginnen de eerste cursussen, workshops, lezingen en activiteiten. Aan veel activiteiten kunnen ook ouders meedoen. Een kleine greep uit de activiteiten voor

komend jaar: muziek maken met de I-pad, moderne dans, een combinatie van Oosterse sporten (karate, jiu-jitsu, aikido en fitfight), een spelletjesavond, reanimeren met AED en enkele lezingen. Uiteraard staat de traditionele Winterlezing ook weer op het programma.

Op de website van het Zaanlands staat het [boekje](#) met het volledige programma voor het komende jaar. Daar vindt u ook de link naar het digitale inschrijfformulier. Wacht niet te lang met inschrijven, want enkele activiteiten beginnen al snel.

Jubileumagenda

Deze agenda is verre van compleet, maar hier staan alvast de feestelijke (jubileum-)activiteiten opgesomd waar de datum van bekend is. In een volgende Jubileumnieuwsbrief informeren wij u verder.

2015	ACTIVITEIT
zaterdag 14 november	Haakathon
vrijdag 27 november	Nacht zonder Grenzen
woensdag 16 december	Groot Zaanlands Dictee
vrijdag 18 december	Jaarsluiting
2016	
vrijdag 11 maart	reünie voor oud-collega's
vrijdag 8 april	première 150 jaar Brugklas
zondag 18 september	Damloop
zaterdag 22 oktober	algemene reünie